

DOI: <http://doi.org/10.30978/UJPE2025-1-70>

Вторинний остеопороз у практиці дитячого ендокринолога

Л.О. Яцунь

Національна дитяча спеціалізована лікарня «Охматдит», Київ

Secondary osteoporosis in pediatric endocrinology practice

L.O. Iatsun

National Children's Specialized Hospital «Ohmatdyt», Kyiv

Вторинний остеопороз у дітей є важливою проблемою дитячої ендокринології, оскільки може розвиватися на тлі хронічних захворювань, ендокринних розладів і тривалої фармакотерапії. Найчастішими причинами є гіперкортицизм (ендогенний або ятрогенний), дефіцит гормона росту, гіпогонадизм, порушення кальцієво-фосфорного обміну, а також захворювання шлунково-кишкового тракту, нирок і ревматологічні стани.

За даними ендокринологічного відділення Національної дитячої спеціалізованої лікарні «Охматдит», серед дітей із вторинним остеопорозом найбільшу групу становлять пацієнти з глюкокортикоїд-індукованим остеопорозом, цукровим діабетом 1 типу та гіпогонадизмом.

Раннє виявлення вторинного остеопорозу потребує використання сучасних методів оцінки кісткової маси та якості кісткової тканини. Основними методами є двохенергетична рентгенівська абсорбціометрія (DXA) з урахуванням Z-показника для віку та статі, а також біохімічні маркери кісткового ремоделювання (остеокальцин, P1NP, CTx).

Лікування вторинного остеопорозу передбачає усунення основної причини, корекцію харчування з достатнім споживанням кальцію та вітаміну D, оптимізацію фізичної активності. У тяжких випадках застосовують медикаментозні підходи, зокрема бісфосфонати, що мають доведену ефективність у дітей із підвищеним ризиком переломів.

Розуміння патогенезу вторинного остеопорозу, своєчасна діагностика та мультидисциплінарний підхід до лікування є ключовими чинниками для запобігання тяжким ускладненням, таким як переломи хребців і довгих кісток, що значно погіршують якість життя дітей.

Вторинний остеопороз у дітей потребує активного моніторингу та комплексного підходу до лікування. Вчасна діагностика та індивідуалізована терапія дають змогу мінімізувати ризики ускладнень і поліпшити прогноз для таких пацієнтів.